

2017/58

ONTVANGEN 01 SEP. 2017

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Avans Hogeschool
De heer dr D.C. Zijderveld MPA
Postbus 90116
4800 RA BREDA

30 AUG. 2017

Na behandeling kunnen de kopieën vernietigd worden.

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
1246061

Uw brief van
06 juli 2017

Uw referentie
17B001107

Bijlagen
1

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Datum **29 AUG. 2017**

Betreft Besluit Macrodoelmatigheid Ad Communicatie Avans Den Bosch

Geachte heer Zijderveld,

Met de brief van 6 juli 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 18 juli 2017, hebt u mij het voornemen voorgelegd om het Associate degree-programma Communicatie tevens als bekostigd programma (voltijd) te verzorgen in Den Bosch. De opleiding is voorgesteld in het Croho-onderdeel Economie en de studielast is door u bepaald op 120 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 21 augustus 2017, kenmerk 2017/58, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om het Associate degree-programma Communicatie tevens als bekostigd programma (voltijd) te verzorgen in Den Bosch.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 7.17 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan de voorwaarden a en b van artikel 15, lid 1, van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Onze referentie
1246061

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Namens,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. F.A. Hofman
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Hofman,

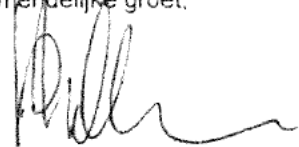
datum 21 augustus 2017 Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag van een nevenvestiging van Avans Hogeschool ten behoeve van de Associate degree Communicatie in Den Bosch.

onderwerp advies Nevenvestiging voltijd Associate degree Communicatie Avans Hogeschool Den Bosch Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd met vriendelijke groet.

ons kenmerk
2017/58

bijlage
advies CDHO

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw dr M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 18 juli 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) het voornemen ontvangen van Avans Hogeschool om de Associate degree Communicatie tevens als nevenvestiging in 's-Hertogenbosch te verzorgen (brief van 11 juli 2017 met kenmerk 17B001107). De aanvraag was op 18 juli 2017 voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de CDHO in behandeling genomen.

datum
21 augustus 2017

onderwerp **Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs**
Nevenvestiging Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op
voltijd het verzoek van Avans Hogeschool om de Associate degree Communicatie tevens
Associate degree als bekostigde opleiding in 's-Hertogenbosch te verzorgen.
Communicatie
Avans Hogeschool
's-Hertogenbosch

Beoordelingskader
De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 7.17 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

ons kenmerk
2017/58

bijlage
beoordelingskader
Voorts is de brief van de Minister van OCW d.d. 2 maart 2017 inzake het wetsvoorstel invoering Ad opleidingen (kenmerk 1106268) van toepassing. Deze aanvraag is conform de inhoud van voornoemde brief door de CDHO beoordeeld als opleiding. Goedkeuring van deze aanvraag leidt tot voorwaardelijke goedkeuring totdat de voornoemde wet in werking is getreden. Op dat moment wordt het voorlopig besluit omgezet naar een definitief besluit.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de Ad Communicatie ook in 's-Hertogenbosch aanbieden binnen het nieuwe Regionale Ad-college aldaar. Het gaat om een Nederlandstalige Ad opleiding in het Croho onderdeel Economie. De opleiding omvat 120 EC en wordt in voltijd aangeboden. De opleiding is vooral gericht op mbo'ers die een vak hebben geleerd en het vakmanschap willen verdiepen en verrijken door te leren werken in beroepssituaties. Ontwikkeling van taalvaardigheid en (online) content speien hierbij een belangrijke rol. Havisten en uitvallers uit de bachelor Communicatie kunnen eveneens opteren voor de Ad. De Ad leidt in eerste instantie op tot communicatiemedewerker. Afgestudeerden kunnen desgewenst doorstuderen in de bachelor Communicatie.

Deze aanvraag is onderdeel van een pakket van 16 Ad-aanvragen die door Avans Hogeschool en de Hogeschool Zeeland tegelijkertijd zijn ingediend. Aanvragers

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 2 van 6 hebben voor deze 16 aanvragen generieke informatie verstrekt, waarin wordt ingegaan op de onderwerpen samenwerking & organisatie, maatschappelijke relevantie en inbedding in de regionale kennisinfrastructuur.

De commissie heeft de aanvraag voor de nevenvestiging 's-Hertogenbosch beoordeeld in samenhang met de aanvraag voor de nevenvestiging in Roosendaal.

Aanvrager doet een beroep op criteria a en b in art. 15 lid 1 van de Beleidsregel

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan de criteria a en b in art. 15 lid 1 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium art. 15 lid 1 sub a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager heeft aan de hand van de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025 (De waarde(n) van weten) en uw brief aan de Tweede Kamer van 5 juni 2015 (referentie 75550) de noodzaak tot stevige positionering van de Ad in het Nederlandse onderwijsbestel beargumenteerd. Het belang van verzelfstandiging van de Ad is in het verleden reeds door de Commissie Veerman (Differentiëren in Drievoud; 2010) en meer recent ook door de Vereniging Hogescholen in haar Strategische Visie hbo 2025 'Wendbaar en Weerbaar' benadrukt. Aanvrager is van oordeel dat zij met haar ambities vorm geeft aan de beleidsprioriteiten op het gebied van opscholing van mbo'ers en de vormgeving van flexibel en vraaggericht onderwijs. De commissie stelt aan de hand van de Strategische Agenda en de brief aan de Tweede Kamer van 5 juni 2015 vast dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte heeft aanvrager zowel kwalitatieve als kwantitatieve arbeidsmarkt informatie verstrekt.

De onderbouwing van de kwalitatieve arbeidsmarkt relevantie omvat de visie op het vak communicatie van beroepsvereniging Logeion, het rapport 'Leren in een kennissamenleving' van de Onderwijsraad, de visie van een gespecialiseerd personeelsbemiddelingsbureau (Inquest) in Nederland en België en het jaarlijkse arbeidsmarkt onderzoek van Tempo-Team (RED Report 2014). Het document waaruit de visie van beroepsvereniging Logeion blijkt is niet aan het dossier toegevoegd. Deze kan daarom niet worden geverifieerd. Het rapport Leren in een Kennissamenleving van de Onderwijsraad is 14 jaar oud (rapport uit 2003). Het citaat van Inquest dat in de aanvraag is opgenomen staat niet meer op haar website. Het rapport van Tempo-Team gaat in op trends op de arbeidsmarkt en de verwachtingen van werknemers en werkgevers in het algemeen. Tempo-Team stelt vast dat organisaties behoefte hebben aan specialisten met meer sociale vaardigheden (RED report 2014, p. 45). Deze kwalitatieve argumentatie is onvoldoende.

pagina 3 van 6 Ter onderbouwing van de kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte heeft aanvrager een beroep gedaan op de ROA Brochure 2011 (handleiding voor pilotronde 5), ROA de Arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2020, het ECABO Onderzoek 'De behoefte aan AD-opleidingen in het ECABO domein (2014)', het marktonderzoek van Avans 2015/2016 en het rapport UWV 'Regio in beeld 2016 Noordoost-Brabant. De commissie heeft inhoud van de ROA Brochure uit 2011 niet bij de afweging betrokken omdat deze verouderd is.

Aanvrager geeft aan dat uit ROA 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2020' blijkt dat voor het opleidingstype hbo communicatie geldt dat de landelijke uitbreidingsvraag in de periode 2016-2020 relatief hoog is met 8% (1,3% per jaar, typering: erg hoog). Aanvrager verbindt hier de conclusie 'dus gunstig' aan. Dat is correct wat het loopbaanperspectief betreft, maar hieraan moet worden toegevoegd dat het verwachte aantal baanopeningen laag is en er geen knelpunten worden voorzien in de toekomstige personeelsvoorziening tot 2020.

Opleidingstype hbo Communicatie (Bron: ROA AIS)

Arbeidsmarktprognose variabele	indicator	Aantal	Totaal % 6 jr	Typering
verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		2500	8	erg hoog
verwachte vervangingsvraag tot 2020		2500	8	laag
verwachte baanopeningen tot 2020		5000	16	laag
verwachte instroom van schoolverlaters tot 2020		10700	34	hoog
ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2020	1.2			geen
ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2020	1.2			slecht
loopbaanperspectief	1.69			goed

Uit het ECABO Onderzoek uit 2014 blijkt dat in de bedrijfssector informatie en communicatie de behoefte aan medewerkers op Ad-niveau (ten opzichte van alle andere ECABO beroepen) het grootst is (Ecabo, p. 5). Voor assistent communicatiemedewerkers wordt een duidelijke verhoging van het opleidingsniveau verwacht. 33 procent van de geïnterviewde werkgevers verwacht voor assistent communicatiemedewerkers een verhoging van het opleidingsniveau naar mbo/hbo, 27% van de respondenten verwacht een verhoging naar opleidingsniveau hbo (ECABO, p. 23). Er is dus sprake van enige opscholingsbehoefte.

Aanvrager heeft eveneens enig inzicht verschaft in de regionale arbeidsmarktbehoefte voor de bedrijfssector Informatie en Communicatie. De gemiddelde uitbreidingsvraag voor hbo communicatie in de regio Noord-Oost Brabant ('s-Hertogenbosch) is gelijk aan het landelijk gemiddelde (1,3%). Het UWV onderzoek voor Noord-Oost Brabant noemt vacatures voor adviseurs marketing, public relations en sales in haar top 10 vacatures, maar daarbij is niet duidelijk of afgestudeerden van de Ad Communicatie voor deze functies kunnen opteren.

Het marktonderzoek dat Avans heeft uitgevoerd geeft zowel een landelijk als een regionaal beeld. Regionaal is gekeken naar zowel de regio Den Bosch als de regio Roosendaal (incl. Zeeland). Het deskresearch gaat in op de Haalbaarheidsstudie RAC van het ROA, werk.nl en de Monitor uitrol Ad's van SEO 2015. Verder is onder 417 bedrijven een vragenlijst uitgezet. De respons bestond uit 58 bedrijven. Daarnaast zijn 89 mbo 4 studenten uit Breda geënquêteerd, is onder 12

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 4 van 6 werkgevers een verdiepend kwalitatief onderzoek uitgevoerd en hebben groepsdiscussies plaatsgevonden met studenten van het Koning Willem I College ('s-Hertogenbosch). Uit het deskresearch blijkt dat bij mbo 4 opleidingen op het gebied van marketing & communicatie in hoge mate sprake is van upgrading: 33% van de afgestudeerden volgt na afronding van de opleiding aanvullende training en 23% stroomt door naar het hbo. Uit het SEO Onderzoek blijkt dat een breed Ad programma positief uitpakt voor de arbeidsmarktkansen voor afgestudeerden. Afgestudeerden zijn daardoor minder gevoelig voor schommelingen op de arbeidsmarkt (SEO, p. 86). SEO merkt tevens op dat sommige startersfuncties voor bachelors in de communicatiesector permanent door een Ad'er kunnen worden vervuld (SEO p. 90). De ondervraging onder werkgevers in de regio Breda geeft een gemengd beeld. Werkgevers zijn positief over de verhoging van het opleidingsniveau, maar zijn overwegend kritisch over starters. Opvallend is dat 76% van de geraadpleegde werkgevers aangeeft geen Ad'er Communicatie in dienst te zullen nemen.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte en dat enige opscholingsbehoefte van zittende medewerkers (bijvoorbeeld middels een deeltijdtraject) aannemelijk is gemaakt. Echter, aanvrager heeft het bestaan van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Communicatie niet aangetoond. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in art. 15 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium art. 15 lid 1 sub b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de aanvraag voldoet aan het zwaartepunt 'Associate Degrees'. Zij verwijst hiervoor naar de brief van het CvB d.d. 15-6-2012 (kenmerk (CvB-12-5331) aan de Staatssecretaris van OCW. In deze brief worden echter door Avans de volgende zwaartepunten genoemd: "Gezondheid en Welzijn, Kunst en vormgeving, Ondernemen, Duurzame Innovatie en Veiligheid."

In het eindadvies van de RCHO van 24 oktober 2016 worden genoemd: Biobased Economy, Caring Society, Duurzame Innovatie, Kunst en Vormgeving, Sustainable Business, en Veiligheid. De Associate Degree is hierin niet als zwaartepunt bestempeld. Aangezien de opleiding niet aansluit op de zwaartepunten dient de aanvraag te voldoen aan alle elementen van art. 15 lid 1 sub b van de Beleidsregel.

Vanaf 18 juli 2017 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Avans Hogeschool om de Ad opleiding tevens in 's-Hertogenbosch aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. De commissie heeft geen zienswijzen ontvangen.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde Ad's. De instroom is de afgelopen jaren gegroeid. Voorts merkt aanvrager op dat Hogeschool Schoevers een Ad marketing en communicatie aanbiedt, maar dat haar instroomgegevens als bedrijfsgeheim worden beschouwd en daarom niet worden gedeeld. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met het belang van deze opleiding.

pagina 5 van 6

Instroom verwant aanbod

Instelling	Opleiding	2013/14	2014/15	2015/2016	2016/2017
Hogeschool Rotterdam (Rotterdam)	Ad Crossmediale Communicatie (vt+dt)	0	32	112	163
Inholland (Diemen, Den Haag)	Ad Crossmediale Communicatie (vt)	125	120	91	114
Totaal		125	152	203	277

Bron: Bron HO

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de Ad Communicatie op de locatie van de nevenvestiging. In totaal verwacht aanvrager 45 studenten bij de start, met een jaarlijkse groei van 5-10% tot maximaal 70 studenten. Deze prognose is gemaakt op basis van haar ervaring, het marktonderzoek Ad van Avans, de resultaten van het ECABO marktonderzoek en het SEO economisch onderzoek. Aanvrager geeft aan dat de prognose conservatief is. De commissie acht de instroomprognose plausibel.

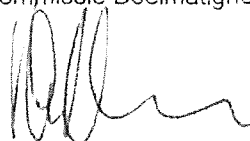
Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen opleiding wordt afgezet tegen de landelijke arbeidsmarktbehoefte, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt gezien geen ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur in 's-Hertogenbosch. De opleiding zal worden ingebed in de Ad-Academy Oost-Brabant (AAAd) Dit initiatief is tot stand gekomen door samenwerking van Avans met het Koning Willem I College, ROC de Leijgraaf, ROC Tilburg en het bedrijfsleven. Met deze partners is een meerjarige samenwerkingsovereenkomst gesloten die toeziet op de inzet van docenten als ook samenwerking op het gebied van voorlichting, marketing en communicatie. M.b.t. de inzet van docenten is overeengekomen dat voor 50% gebruik gemaakt van docenten van Avans en voor 50% van docenten van de ROC's. Twee keer per jaar wordt bestuurlijk gesproken over de samenwerking en de realisatie van de doelstellingen van de Ad. De inbedding in de regionale kennisinfrastructuur is verzekerd. Vestiging van de opleiding in 's-Hertogenbosch heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de opleiding tevens in 's-Hertogenbosch te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 15 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
 voorzitter

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 7:17 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHO). Aan de hand van de criteria genoemd in artikel 15 eerste lid in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 worden voornemens tot het vestigen van (een deel van) een opleiding in een andere gemeente beoordeeld op doelmatigheid.

De nevenvestigingsplaats van een opleiding kan alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria in art. 15 lid 1 sub a en art. 15 lid 1 sub b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.